

te melden dat er in een Museum op IJsland een prachtig wit vaal stormvogeltje te zien is en zo zullen er vele Natuurlijke Historie Musea zijn die dergelijke 'freaks' in hun collectie hebben (we houden ons aanbevolen voor foto's!). Zoals het geval van de IJslandse noordse stormvogel laat zien kan men ook tegenwoordig op zee nog geheel witte zeevogels tegenkomen en het loont de moeite om te blijven kijken, buiten en in het museum. Ter aansporing: op de Dutch Birding site staat op de 'Picture gallery' een interessante foto van een zilver(?) of kleine mantel(?)meeuw van Robert Ketelaar, die in augustus bij Rottumeroog werd gefotografeerd.

Nieuw record lange-afstandtrek: noordse stern in Nieuw-Zeeland

Op 1 december 2003 werd op Stewart Island, een eiland aan de zuidkant van Nieuw-Zeeland, een noordse stern gevonden(*). Het dier is op 27 juni 2003 als kuiken geringd in Haelsingland, Zweden. De afstand tussen de ringlocatie en vindplaats bedraagt 17.510 km, maar vermoedelijk vloog het dier via de Afrikaanse westkust naar Zuid-Afrika en zette daarna koers richting Nieuw Zeeland: een route van tenminste 25.000 kilometer! De meeste noordse sterns verlaten Zweden begin augustus, wat bij een route rond Afrika zou betekenen dat deze jonge vogel circa 120 dagen lang gevlogen moet hebben en gemiddeld ruim 200 km per dag heeft afgelegd!

Foto Noordse stern gevonden op Stewart Island, Nieuw-Zeeland, door Gary Morgan. Deze opmerkelijke vondst werd eerder vermeld in Southern Bird 2004, nr 18, het kwartaaltijdschrift van de ornithologische vereniging in Nieuw-Zeeland.

In 1955 vloog een noordse stern afkomstig uit een gebied rond de Witte Zee in Rusland naar Fremantle in Zuid-Afrika. Aangenomen wordt dat deze noordse stern tijdens zijn tocht naar Zuid-Afrika de Atlantische kust heeft gevolgd: een afstand van 22.500 km. In 1997 werd dit wereldrecord lange-afstandtrek overgenomen door een juveniele visdief. Deze in Finland als kuiken geringde visdief werd in goede conditie in Zuidoost-Australië aangetroffen. Vermoedelijk vloog ook deze stern via Zuid-Afrika (Minton & Phillips 1997).

Of de nu in Nieuw-Zeeland gevonden noordse stern of de visdief uit Australië het wereldrecord lange-afstandtrek op hun naam hebben staan is afhankelijk van de gevolgde vliegroute. Het lijkt niet waarschijnlijk dat de sterns dwars over Antarctica gevlogen zijn. Een route om Antarctica heen, waarbij gebruikt is gemaakt van de heersende (westen)windrichting in de 'roaring fourties', is aannemelijker. Dit zou betekenen dat de in Nieuw-Zeeland gevonden noordse stern het bestaande wereldrecord heeft verbeterd.

Referentie

Minton C. & Philipps H., 1997. Nieuwe wereldrecordhouder lange-afstands trek: visdief *Sterna hirundo*. Sula 11: 32-34.

**Suzan van Lieshout & Luc Meuwissen, Groesbeeksedwardsweg 280, 6521 DV Nijmegen
Luc.Meuw@tiscali.nl**

'Grijze' noordse pijlstormvogel

De oudste - bekende - nog levende vogel in Groot-Brittannië is een noordse pijlstormvogel. Deze is als broedvogel geringd in mei 1957. Omdat noordse pijlen pas met broeden beginnen als ze ten minste vijf jaar oud zijn is dit oudje, dit jaar opnieuw broedvogel op Bardsey Island, North Wales, dus ten minste 51 jaar oud. Bron: Birding World 17: 264.

Spectaculair: grauwe pijlstormvogels met satellietzenders

Zendertjes die via de satelliet laten weten hoe vogels over de wereld gaan worden steeds kleiner. Ze worden inmiddels met succes toegepast op grauwe pijlstormvogels (circa 800 gram zwaar): zie http://www.seaturtle.org/tracking/?project_id=46 Op de vervolg-link Trans-Pacific migration of the sooty shearwater is te zien hoe twaalf verschillende vogels werden voorzien van zo'n zender in Monterey Bay, Californië, en vandaar duizenden kilometers naar het zuidwesten vlogen (en vliegen!), de Stille Oceaan op, over een relatief smalle trekbaan. Aanvankelijk gingen ze allemaal richting Nieuw-Zeeland, maar een van de vogels is linksaf geslagen, richting Vuurland.

Grote sterns laten zich overhalen om te gaan broeden in Zeebrugge en op Texel

Na een havenuitbreiding in Zeebrugge, België, koloniseerden grote sterns in 1989 een deel van het bijbehorende nieuwe industrieterrein. De jaren daarop kwam de broedplek onder druk te staan door recreatie. Om de grote sterns te behouden werden extra zand en schelpen gestort en is er zelfs een speciaal schiereiland van 3,5 hectare voor ze aangelegd. Ondanks al deze inspanningen bleven de grote sterns liefst op hun oude plek op het industrieterrein. In het voorjaar van 2004 werd het oppervlak van het schiereiland verdubbeld tot zeven hectare. Het mocht wat kosten, maar dan heb je ook wat: na de uitbreiding van de (door mensen) gewenste broedlocatie verhuisden alle 3400 broedparen (2% van de wereldpopulatie) grote sterns, samen met 1500 paar visdieven en 150 paar dwergsterns, naar het schiereiland. De aanleg van het schiereiland is een gezamenlijk project van BirdLife België, de Vlaamse Regionale Overheid en de havenautoriteiten van Zeebrugge. Bron: Nieuwsbrief Vogelbescherming Nederland / SOVON, augustus 2004.